

Sprawozdanie z realizacji:

I. Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2019 rok

II. Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2019

Podstawa prawna :

I. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277).

Uchwała Nr III/22/2018 z dnia 18 grudnia 2018 roku – w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok. Na realizację zaplanowano **200 887,04 zł.**

Zadania wynikają z treści art. 4¹ cyt. ustawy

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych , a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie centrów integracji społecznej.

II. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.).

Uchwała Nr IX/111/2015 z dnia 29 grudnia 2015 roku – Gminny program przeciwdziałania narkomanii na lata 2016 – 2020. Na realizację zaplanowano **25 000,00 zł**.

Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

- 1) stworzenie lokalnego systemu działań profilaktycznych adekwatnych do istniejącej na terenie gminy skali potencjalnego zagrożenia narkomanią i redukcji czynników prowadzących do uzależnienia,
- 2) uświadomienie i pozyskanie społeczeństwa do zasadności prowadzonych kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych oraz profilaktycznych w przedmiocie uzależniania od środków odurzających i narkotyków,
- 3) kształtowanie racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych substancji uzależniających wśród dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 4) zwiększenie dostępności pomocy psychologiczno – terapeutycznej dla osób zagrożonych narkomanią i uzależnionych od narkotyków.

Źródłem finansowania zadań zapisanych w/w gminnych programach są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwaną dalej Gminną Komisją lub GKRPA) są przeszkoleni w zakresie profilaktyki alkoholowej oraz innych uzależnień.

Obecnie Gminna Komisja liczy 7 osób przeszkolonych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, z zakresu narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy.

Zgodnie z zaleceniem Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, osoby realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy, zobowiązani są do podnoszenia swoich kwalifikacji.

Koszt: 2 000,00 zł

Posiedzenia Komisji odbywają się w pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca, w godz. 16.00 – 18.00. Za udział w posiedzeniu przysługiwało się wynagrodzenie w wysokości: 180,00 zł brutto dla Przewodniczącego Komisji, dla Sekretarza Komisji w wysokości: 160,00 zł brutto oraz dla Członka Komisji w wysokości: 140,00 zł brutto.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- założyła 32 nowe sprawy w związku ze zgłoszeniami instytucji i służb społecznych oraz indywidualnych osób - wniosek może złożyć każdy – członek rodziny, instytucja (np. GOPS, szkoła, zakład pracy itp.),
- Komisja zaprasza osobę, której dotyczy wniosek na rozmowę mającą m.in. na celu zmotywowanie do podjęcia leczenia,

- jeżeli wszystkie źródła potwierdzają występowanie problemu alkoholowego, a osoba nie wyrazi chęci dobrowolnego podjęcia leczenia, sprawa kierowana jest do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy,
- Sąd rozpatruje wniosek, wydając postanowienie w przedmiocie uzależnienia.

Gminna Komisja zaopiniowała 6 wniosków odnośnie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Koszt wynagrodzenia członków Komisji od I – XII 2019 r. wyniósł – **20.780,00 zł.**

<i>Miesiąc</i>	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
<i>Liczba posiedzeń</i>	2	2	2	3	2	2	2	1	3	3	3	2	27

W poszczególnych miesiącach liczba odbytych posiedzeń przedstawia poniżej tabela:

Na przestrzeni 2019 roku Komisja wystosowała wezwania dla 85 osób, wobec których zachodziło podejrzenie o nadużywanie alkoholu. Podczas dyżurów przyjęto 32 osoby.

W przypadku braku u osoby uzależnionej motywacji do podjęcia leczenia odwykowego GKRPA podejmuje kolejne działania, a mianowicie:

- skierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia – w 2019 r. skierowano 7 osób na badania,
Koszt: 2 495,79 zł
- złożenie wniosku w Sądzie Rejonowym wraz z odpowiednią dokumentacją w celu wydania wyroku.

Koszt: 380 zł

W 2019 roku skierowano 8 wniosków do Sądu o przymusowe leczenie uzależnienia.

Zadanie: zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

PUNKT KONSULTACYJNO - PORADNICZY zwany dalej Punktem Konsultacyjnym działa na terenie Gminy Dobrcz od 1992 roku. Jest on pomostem, który łączy mieszkańców danego terenu, na którym nie ma profesjonalnej oferty terapeutycznej, z zakładami leczenia odwykowego. Z Punktu korzystają również wszyscy mieszkańcy gminy wymagający pomocy specjalistycznej w trudnych sytuacjach życiowych.

Główne zadania Punktu. to:

- informowanie o możliwościach podjęcia leczenia w placówkach terapii uzależnień,

- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia leczenia w placówkach terapii uzależnień,
- udzielanie wsparcia pacjentom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- uruchomienie interwencji, za zgodą osoby doznającej przemocy, w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej,
- udzielanie członkom rodzin dotkniętych przemocą porad prawnych i pomocy w kierowaniu spraw o znęcanie, alimentację itp. do Prokuratury i Sądu Rejonowego w Bydgoszczy,
- informowanie o miejscach, gdzie członkowie rodzin (ofiary przemocy) mogą uzyskać schronienie, pomoc materialną itp.,
- informowanie o możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną, systemową pomoc dla osoby uzależnionej i jej rodziny,
- udzielanie pomocy psychologicznej w trudnych sytuacjach życiowych.

W 2019 roku Psychoterapeuta przyjmował interesantów w każdą środę od godz. 11.00 – 14.00. W okresie od I - XII 2019 roku udzielono 61 **konsultacji**. **Beneficjentami były osoby nadużywające alkoholu z diagnozą w kierunku zespołu uzależnienia od alkoholu – 51 osób, osoby związane z osobami uzależnionymi (partnerzy bądź dorosłe dzieci osób uzależnionych) 1 osób.** Dla porównania w 2018 r. udzielono 65 konsultacji.

Koszt wykonania usług w roku 2019 wyniósł – 8 250,00 zł.

W ramach Punktu Konsultacyjno – Poradniczego w Dobrczu zatrudniony jest również certyfikowany Specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego zasadniczym zadaniem jest udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Interesanci przyjmowani są w każdą środę, w godz. 16.30 – 19.30.

W ramach powyższych działań w Punkcie udzielono 106 konsultacji dla 49 osób (w 2018 roku 108 konsultacji). Porad udzielono ofiarom przemocy w rodzinie, rodzicom z problemami wychowawczymi z dziećmi oraz mieszkańcom gminy.

Koszt zatrudnienia w roku 2019 wyniósł: 9.000,00 zł.

Zatrudniony Psycholog przyjmował w każdy wtorek wszystkich, którzy potrzebowali pomocy psychologicznej, udzielił 142 porady. Najczęstsze trudności, z którymi zgłaszają się klienci to:

- przemoc fizyczna i psychiczna w rodzinie, rozpad więzi emocjonalnych, zaburzenia w systemie porozumiewania się członków rodziny,
- problemy związane z chorobą alkoholową, problemy współuzależnienia, motywacja do podjęcia leczenia odwykowego, problemy wychowawcze, trudności szkolne dzieci, symptomy niedostosowania społecznego,

- sytuacje konfliktowe w rodzinach,
- symptomy zaburzeń osobowości, symptomy zachowań nerwicowych, obniżenie nastroju, przebywanie w długotrwałym stresie,
- problemy rozwojowe dzieci i młodzieży.

Jak z powyższego wynika mieszkańcy potrzebują wsparcia i specjalistycznej pomocy. Koszt zatrudnienia Psychologa wyniósł: **8 280,00 zł**, w ramach zadań przeciwdziałania narkomanii.

Ze względu na zgłaszane potrzeby przez mieszkańców, zatrudniono Psychiatrę, który w roku 2019 udzielił 83 konsultacji psychiatrycznych dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży. Udzielano również opieki środowiskowej przez terapeutę. Psychiatra przyjmował raz w miesiącu przez 2,5 godziny

Koszt wyniósł: 8 000,00 zł

Dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrczu zakupiono niezbędne materiały do pracy w Punkcie oraz pokryto koszty utrzymania jak: energia elektryczna, zużycie wody, ścieki, sprzątanie, materiały biurowe itp.).

Łączny koszt wynosił: **4 445,67 zł**

Zadanie: Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Zajęcia profilaktyczno - wychowawcze realizowane są w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Corocznie, w ramach profilaktyki pierwszorzędowej adresowanej do ogółu dzieci i młodzieży mającej na celu promocję zdrowego stylu życia organizowane są dla wszystkich uczniów szkół z terenu Gminy Dobrcz koncerty profilaktyczne, warsztaty profilaktyczne, realizowane są również programy profilaktyczne.

W 2019 roku zrealizowano:

- 1) W czasie ferii zimowych we wszystkich szkołach odbywały się zajęcia pozalekcyjne, tzw. „Białe ferie”, podczas których realizowano programy profilaktyczno-wychowawcze min. takie jak „Spójrz inaczej”, „Unplugged” „Przyjaciele ZIPPIEGO”, „Elementarz II – Program Siedmiu Kroków”. Programy te rekomendowane są przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizację

programów profilaktycznych zgodnie z przedstawionym harmonogramem, uatrakcyjniono wyjazdami do kina, basenu, na lodowisko itp.

- 2) Szkoła Podstawowa w Dobrczu oraz Szkoła Podstawowa w Kozielcu zorganizowały Pikniki Rodzinne, podczas których zostały zrealizowane cele profilaktyczno – wychowawcze, takie jak podkreślenie wartości wspólnej zabawy, integracja społeczności szkolnej, umacnianie więzi rodzinnych, ukazanie ciekawych form spędzania czasu wolnego bez komputera, telefonu komórkowego czy Internetu. W Pikniku udział wzięło łącznie 750 osób.
- 3) Tydzień profilaktyki – kształtowanie pozytywnych postaw rówieśniczych, tydzień o szeroko rozumianej tematyce profilaktycznej i zdrowotnej. W zajęciach wzięło udział ok 300 uczniów Szkoły Podstawowej w Kotomierzu.
- 4) Warsztaty profilaktyczne pt. „Radzenie sobie z buntem”. Warsztaty przeznaczone były dla rodziców. Zorganizowane zostały w Szkołach: Szkoła Podstawowa w Dobrczu oraz Szkoła Podstawowa w Kotomierzu. W szkoleniu uczestniczyło 26 rodziców.
- 5) W programie pn. „W pułapce złudzeń” uczestniczyły wszystkie szkoły z terenu Gminy Dobrcz. Uczniowie mieli okazję wysłuchać programu dotyczącego uzależnienia i przemocy w ramach działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach. Warsztaty były połączeniem muzyki elektronicznej, promocji zdrowego trybu życia, i sportu przeplatane omówieniem problemów współczesnej młodzieży.
- 6) W roku 2019 odbyło się 17 spektakli teatralnych o tematyce profilaktycznej, które obejrzeli uczniowie wszystkich szkół z terenu Gminy Dobrcz.
- 7) Warsztaty profilaktyczne zorganizowane przez Szkołę Podstawową w Kotomierzu pt. „Stres – wróg, przyjaciel”.
- 8) Rodzinne warsztaty edukacyjne, w których uczestniczyły dzieci oraz ich rodzice Zespołu Szkół w Borównie.
- 9) Zakupiono pakiet materiałów dotyczących kampanii: „Postaw na rodzinę”, „Bezpieczna rodzina”. W skład pakietu wchodziły plakaty, ulotki oraz informatory dla uczniów, rodziców oraz nauczycieli szkół z terenu Gminy Dobrcz.

Koszt: 45 020,96 zł

Profilaktyka pierwszorzędowa - adresowana jest do ogółu dzieci i młodzieży i ma na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnianie wieku inicjacji (np. alkoholowej, seksualnej), która stanowi rodzaj „szczepionki” dla osób zdrowych, zwiększając ich odporność na oddziaływanie niekorzystnych czynników ryzyka. Terenem realizacji wczesnych działań profilaktycznych jest głównie szkoła. Są to działania nastawione na przekazywanie informacji o konsekwencjach podejmowanych zachowań ryzykownych oraz

na kształtowaniu ważnych umiejętności psychospołecznych, tj. radzenia sobie ze stresem, opierania się presji grupy rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów itp.

Zajęcia profilaktyczno - wychowawcze oraz zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone są także podczas pozalekcyjnych zajęć sportowych zgodnie z przedstawionym programem oraz w czasie wyjazdów na obozy sportowe.

W 2019 roku udzielono dotacji w celu zorganizowania wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach profilaktycznych w ramach zajęć sportowych:

- dotacja Rekiny Osielsko – 4000 zł
- obóz sportowy letni łuczników ZRYW z programem profilaktycznym – 6.500 zł
- obóz sportowy letni GKLKS z programem profilaktycznym – 6.500 zł
- obóz sportowy zimowy z programem profilaktycznym – 7.000 zł
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Kozielec i Okolic - 4.000 zł
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży przez Stowarzyszenie Wsparcia Aktywności i Przedsiębiorczości Kobiet „Jestem Aktywna” - 3.900 zł

Koszt wypoczynku letniego w ramach realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wyniósł: 31 900,00 zł.

Zadanie: Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

Dofinansowano zakup materiałów dla dzieci oraz mieszkańców gminy biorących udział w konkursach, wspólnych zabawach integracyjnych podczas imprez i festynów sołeckich.

W Sołectwie Borówno odbył się Piknik Rodzinny pod hasłem „Postaw na rodzinę”. Piknik zorganizowano w ramach Ogólnopolskiej Kampanii, w której w roku 2019 uczestniczyła Gmina Dobrcz. Koszt: 5 071,86 zł

Udzielona została dotacja w ramach porozumienia realizacji „Niebieska Linia” – Pogotowie dla Ofiar Przemocy w rodzinie, telefon zaufania w wys. 565,35 zł.

W 2019 roku przeprowadzono Diagnozę Problemów Społecznych w Gminie Dobrcz w wybranych grupach badawczych tj. uczniów szkół podstawowych, rodziców, nauczycieli i mieszkańców.

Koszt opracowania i przeprowadzenia badania: 5 000,00 zł

Koszt przedstawienia i omówienia diagnozy: 1 000,00 zł

ZESTAWIENIE ZBIORCZE:

Wpływ środków finansowych z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – 177 611,99 zł.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano: 8 543,76 zł, tj. 34 % planowanego budżetu.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydatkowano: 143 645,87zł, tj. 72 % planowanego budżetu.

Razem wydatkowano kwotę: **152 189,63 zł.**

Sporządził:

Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Dobrcz

Krystyna Kotowicz